

Datum: 2026-05-13

D.nr: 013-26

Kopia
li.fjr@regeringskansliet.se

Till
li.remissvar@regeringskansliet.se

Innehåll

Inledning	4
Förslag till viltförvaltningslag.....	4
1 kap.....	4
5 §	4
6 §	4
7 §	4
10-15 §§.....	5
16 §	5
17 §	6
18 §	6
23 §	6
25 §	6
2 kap.....	7
5 §	7
8 §	7
3 kap.....	7
14 §	7
4 kap.....	7
2 §	7
6 §	7
7 §	7
12 §	8
15 §	8

JÄGARNAS RIKSFÖRBUND

5 kap.....	9
4 §.....	9
7 §.....	9
6 kap.....	10
3 §.....	10
4 § 5p.....	10
7 kap.....	10
1 §.....	10
10 kap.....	11
1 §.....	11
2 §.....	11
3 §.....	11
4 §.....	11
Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	12
18 kap.....	12
16 § 2-3pp.....	12
Förslag till viltförvaltningsförordning.....	12
2 kap.....	12
6 §.....	12
3 kap.....	12
7 §.....	12
8 §.....	12
13 §.....	13
14 §.....	13
18 §.....	13
4 kap.....	13
1 § 3 p.....	13
7 §.....	13
7 § 3 p.....	14

JÄGARNAS RIKSFÖRBUND

8 § 1 p.	14
9 §	14
9 §	14
10 §	14
11 §	14
5 kap.	15
8 §	15
9 §	15
7 kap.	15
6 § 5 p.	15
8 kap.	15
1 §	15
11 kap.	16
4 §	16
6 §	16
12 kap.	17
13 § 3 p.	17
15 §	17
13 kap.	18
1 §	18
1 § 4 p.	18
15 kap.	18
1 §	18
2 §	18
4 §	18
Bilaga 1	19
Vaktjakt och smygjakt	19
Bilaga 5	19
Del b	19

Inledning

Jägarnas Riksförbund (JRF) har tagit del av slutbetänkandet av Jaktlagstiftningsutredningen "En ny viltförvaltningslagstiftning" och lämnar följande kommentarer. Förbundet lämnar sina kommentarer utifrån respektive paragraf. Om förbundet väljer att inte kommentera en paragraf innebär det inte att förbundet tillstyrker utformningen utan endast att förbundet väljer att avstå från att lämna kommentarer.

Förslag till viltförvaltningslag

1 kap.

5 §

JRF är skeptiskt till att allt för specifikt definiera begreppet "viltförvaltning" eftersom det är ett begrepp som funnits under lång tid och som hos olika personer eller funktioner givits olika betydelser. Risken om ett begrepp definieras tydligt är också att sådant som faller utanför den laggivna definitionen men som av olika anledningar behöver omfattas av definitionen inte på ett enkelt sätt kan tillföras. JRF ser det som positivt att definitionen inkluderar även praktisk jakt som utförs av jägare på sin fritid och inte endast sådan teoretisk viltförvaltning som utförs av myndighetspersonal. JRF har inga särskilda synpunkter på den definition som lämnas men anser ändå att det bör övervägas om det är riktigt att över huvud taget definiera begreppet.

6 §

JRF anser inte att tagande av vilda fåglars ägg eller förstörande av deras bon bör innefattas i begreppet jakt. JRF anser inte att det ska vara tillåtet att begå dessa handlingar men det är också sådana brott som inte inryms i den normala definitionen av jakt. JRF avstyrker att detta förs in i den nya lagstiftningen och hänvisar till annan lämplig lagstiftning, till exempel artskyddslagstiftning, för reglering av denna typ av brottslighet.

7 §

JRF noterar att själva avlivandet av djur som lider, av djurskyddsskäl, inte är att betrakta som jakt utan istället definieras som avlivande. Med hänvisning till ovanstående skapar det alltså en situation där själva sökandet efter djuret är att betrakta som jakt medan avlivandet inte är det. Det blir en oklar situation och JRF anser inte att definitionerna i 6 och 7 §§ kompletterar varandra på ett relevant vis. JRF ställer sig också undrande till vad som menas med "nöddliknande situation". Det kan tolkas dels som att viltet befinner sig i nöd men också som att människor eller egendom kan befinna sig i nöd och detta skapar ett osäkert rättsläge.

JRF vill i detta sammanhang också lyfta behovet av att tydliggöra att avlivning av fällfångat vilt i fällan är att betrakta som avlivning och inte jakt. Jakten är att betrakta som avslutad när viltet är fångat och avlivningen därefter ska ske så snart och humant som möjligt, men avlivningen behöver inte nödvändigtvis utföras med samma metoder och jaktmedel som de som används vid annan jakt.

JÄGARNAS RIKSFÖRBUND

JRF anser att ordet "lider" i andra strecksatsen bör strykas eftersom det är omöjligt att kräva att en jägare kan utvärdera om ett djur lider eller ej, eftersom innebörden av uttrycket lider inte är klargjort.

10-15 §§

JRF tillstyrker inte att olika sorters jakt införs och definieras i jaktlagstiftningen. JRF ser inte behov av att tydliggöra att det finns olika former av jakt utan ser att befintligt regelverk på ett tydligare sätt talar om vilka arter som får jagas och under vilka förutsättningar sådan jakt får ske. JRF går nedan i detalj in i respektive definition av de olika formerna av jakt.

JRF anser inte att det finns behov av definition av allmän jakt som företeelse utan att behovet uppfylls på ett tillräckligt vis genom dagens jakttidsreglering.

JRF anser att begreppet "populationsreglerande jakt" riskerar att kraftigt begränsa möjligheten att jaga vissa arter, till exempel stora rovdjur. Genom att införa ett syfte till jakten riskerar själva syftet att behöva prövas i förhållande till EU-rätten och det riskerar att skapa en ohållbar situation. JRF anser inte att det finns behov att, i lagstiftning, definiera att viss jakt är tillåten för att den är populationsreglerande utan jakt som är tillåten enligt gällande förordning ska vara tillåten oavsett vilket syfte som finns bakom jakten. Om definitionerna av olika former av jakt ska kvarstå anser JRF att begreppet "populationsreglerande jakt" i stället ska lyda "kvotjakt" eller "kvotbegränsad jakt".

JRF vill tydliggöra att definitionen som beskrivs i 15 § inte är överensstämmande med den som används i praktisk jakt. Ett eftersök genomförs när skott lossats mot ett vilt i syfte att träffa det och det inte har kunnat uteslutas att viltet har träffats. Men när eftersöket inleds vet inte jägaren om djuret är skadat eller inte. Det innebär att en definition av "eftersök", för att bli korrekt, även måste ta hänsyn till att ett vilt kan vara oskadat när ett eftersök genomförs.

16 §

JRF ser inte behovet av att tydligt definiera jaktmedel, i synnerhet inte som definitionen lämnar vissa frågetecken och riskerar att skapa en otydlighet kring hur uttrycket "jaktmedel" ska tolkas och förstås. Den definition som uttrycks riskerar att medföra att till exempel kikarsikten eller benstöd kan betraktas som jaktmedel, vilket inte bör vara syftet med skrivningen. Vidare anser inte JRF att sådan "substans" som placeras i eller på ett fångstredskap är att betrakta som jaktmedel, vare sig det handlar om foder eller animaliska produkter i fångstredskap eller till exempel sådana lockmedel som används för att till exempel attrahera mink eller mård till fångstmedel med hjälp av doft.

JRF anser att definitionen bör strykas alternativt tydliggöras så att det endast avser själva vapnet respektive fångstmedlet som används vid jakten och inte sådana accessoriska tillbehör som inte förändrar effekten av det dödande eller fångande redskapet men som ändå kan ha avgörande betydelse för användningen.

17 §

JRF vänder sig emot att uttrycket "jaktmetod" definieras. Ofta används flera jaktmetoder samtidigt eller i tät följd efter varandra vilket kan leda till att det är otydligt vilken jaktmetod som använts när ett vilt jagats. Vidare är själva uttrycket "metod" allt för svårdefinierat för att kunna ligga till grund för denna mer specifika definition av "jaktmetod". Att införa denna tveksamma definition av ordet skapar förutsättningar för att senare införa begränsningar eller restriktioner där olika jaktmetoder tillåts under olika förutsättningar vilket, tillsammans med den otydliga definitionen, riskerar att skapa osäkra rättssituationer för jägarna. Ett alternativt sätt att definiera ordet på vore att fokusera på själva metoden för fångst eller dödande, till exempel genom fångstmedel eller genom jakt med skjutvapen.

JRF avstyrker att ordet "jaktmetod" definieras och anser att det i första hand inte bör definieras alls och i andra hand bör definieras på ett snävare vis där det endast är själva metoden för fångst eller dödande som definieras.

18 §

JRF anser att det bör tydliggöras att ett skott ska ha lossats mot ett vilt "i syfte att träffa viltet".

23 §

Det är välkänt bland jägare och djurägare att även havsörn kan vara en predator som kan orsaka skada för enskilda personer. Dessutom är det svårt att skilja arterna åt vid pressade och snabba nödliknande situationer. Vid besiktning i efterhand är det vidare svårt att skilja mellan skador orsakade av havs- eller kungsörn vilket JRF erfar innebär att besiktningspersonal ofta nöjer sig med att bekräfta att en skada skett av "örn" för att ersättning ska betalas ut. JRF anser att definitionen av stora rovdjur inte ska begränsas till "kungsörn" utan istället omfatta alla i Sverige förekommande arter genom ordet "örn".

25 §

JRF noterar att texten som presenteras till stor del överensstämmer med Art- och habitatdirektivets definition av Gynnsam bevarandestatus. JRF vill dock notera att orden "eller hävdbetingade" i den andra strecksatsen inte förekommer i den svenska översättningen av Art- och habitatdirektivet och därmed heller inte bör införas i den nya viltförvaltningslagen.

Vidare vill JRF göra regeringen uppmärksam på att den svenska översättningen av Art- och habitatdirektivet inte språkligt överensstämmer med den engelska versionen på en avgörande del. I den första strecksatsen av den svenska översättningen används ordet "förbli" som en översättning av engelskans "maintaining itself" (*population dynamics data on the species concerned indicate that it is maintaining itself on a long-term basis as a viable component of its natural habitats*).

Det här får stora följder eftersom uttrycket "maintaining itself" innehåller en tydlig definition att upprätthållandet, eller bibehållandet, ska ske genom artens egen försorg

JÄGARNAS RIKSFÖRBUND

(itself). Det är tydligt att förutsättningarna för att gynnsam bevarandestatus ska föreligga är att det inte krävs allt för långt gående åtgärder från mänskligt håll för att åstadkomma detta. JRF anser att den nya viltförvaltningslagen i så stor utsträckning som möjligt ska spegla den engelska versionen av Art- och habitatdirektivet och därmed förändras genom att ordet "förbli" ska ersättas med exempelvis "upprätthålla sig själv som".

2 kap.

5 §

JRF tillstyrker att vildsvin förs in bland de arter där jägaren har ett specificerat ansvar för information till annan jakträttshavare eller fastighetsägare om ett vildsvin har skadats vid jakt.

8 §

JRF tillstyrker att det definieras att ägaren av ett vilthägn är skyldig att hålla vilt instängslat men inte annat vilt ute.

3 kap.

14 §

JRF anser att denna bestämmelse behöver kompletteras så att även örn är sådana arter där regeringen får meddela föreskrifter om att jakt får genomföras på någon annans jaktområde. JRF föreslår att det sker genom att formuleringen blir "stora rovdjur samt sälar" och där stora rovdjur är definierat som "inkluderande örn" enligt 1 kap. 23 §.

4 kap.

2 §

JRF tillstyrker att det tydliggörs i lag vilket ansvar en jaktledare har. Det har saknats en tydlighet i tidigare lagstiftning vilket lett till att jaktledare ofta utsetts och tillskrivits ansvar på ett sådant sätt som inte varit förenligt med föreskrifternas intentioner.

6 §

JRF noterar ett korrekturfel där orden "Populationsreglerande jakt på kronhjort och områden för kronhjortsjakt" bör vara en mellanrubrik.

7 §

JRF har tidigare förordat att begreppet "populationsreglerande jakt" ska bytas ut och i stället benämnas "kvotjakt", alternativt att definitionen slopas. Oavsett detta anser JRF att det finns en avgörande skillnad mellan de olika sorternas jakt för älg respektive kronhjort och att den skillnaden behöver åtgärdas.

Populationsreglerande jakt efter älg kan ske antingen genom älgskötselområden, genom tilldelningsområden (nuvarande licensområden) eller genom allmän kalvjakt. Det här

leder till att alla markägare har någon möjlighet att bedriva jakt efter älg på sin fastighet, oavsett fastighetens beskaffenhet eller intilliggande fastigheters beskaffenhet. Att delta i ett älgskötselområde är frivilligt och en fastighetsägare kan inte tvinga sig in i ett älgskötselområde och ett älgskötselområde kan inte heller tvångsansluta fastigheter. Den som vill, eller tvingas, stå utanför ett älgskötselområde kan däremot bedriva meningsfull älgjakt, även efter vuxen älg, inom ramen för det föreslagna tilldelningsområdet (nuvarande licensområdet).

Vad gäller kronhjort saknas möjligheten att bedriva jakt enligt tilldelning eller licens, förutom i Skåne län. Den som vill jaga vuxen kronhjort är tvungen att ansluta sig till ett kronhjortsskötselområde. I det fall de intilliggande kronhjortsskötselområdena vägrar ansluta marken leder det alltså till att en fastighetsägare inte ges möjlighet att bedriva jakt efter vuxen kronhjort över huvud taget.

Vidare finns det en uppfattning hos vissa av landets länsstyrelser att de geografiska gränserna för älg- och kronhjortsskötselområden ska vara överensstämmande med varandra. Ett exempel på detta återfinns i Södermanland vilket har lett till att det finns områden där det inte bedrivs jakt efter vuxen älg inom ramen för älgskötselområden eftersom de inte har tillräcklig älgpopulation för att medge den avskjutning som krävs enligt författningen (och som nu föreslås lagstadgas). Om dessa områden avregistreras finns ingen möjlighet att registrera kronhjortsskötselområden eftersom det inte finns något älgskötselområde vars gränser kan överensstämma med kronhjortsskötselområdet.

JRF begär att den föreslagna viltförvaltningslagen kompletteras med en bestämmelse för tilldelningsjakt efter kronhjort i enlighet med hur den föreslås se ut för älgjakt i 4 kap. 6 § men där det i stället för att medge en avskjutning av minst en älgkalv om året ska medge en avskjutning om minst en vuxen kronhjort om året. Vidare begär JRF att det i den nya viltförvaltningslagstiftningen tydliggörs att älg- och kronhjortsskötselområden kan finnas och fungera oberoende av varandra för att inte möjliggöra onödigt byråkratiska hinder hos regionala myndigheter. Dessa regler föreslår JRF ska gälla i hela landet utom i Skåne län.

12 §

JRF anser att det inte bör finnas någon begränsning för vilka arter som får jagas i Sveriges ekonomiska zon.

15 §

JRF har länge verkat för att även älg och kronhjort ska förvaltas genom allmän jakttid, i likhet med de allra flesta andra viltarter. I takt med att andra viltarter, till exempel dovhjort och vildsvin, i stora delar av Sverige blir mer talrika tar de på många ställen också över som de viktigaste viltarterna för många jägare. På många ställen producerar de både fler jakttillfällen och mer viltkött än älgen och har därmed ett högre värde än älgen. Att jägare och markägare genom allmän jakt klarar av att förvalta vilt är alltså uppenbart.

JRF noterar stora brister i dagens älgförvaltningssystem där måluppfyllnaden är låg utifrån ett nationellt perspektiv. För JRF är det tydligt att ett nytt system krävs för förvaltningen

av älg och att det systemet ska vara allmän jakttid eftersom inget system skapar större frihet och bättre förutsättningar för jägare och markägare att förvalta en viltstam och dessutom minskar byråkratin och kostnaderna kring jakten.

Därför anser JRF att det behöver införas ett bemyndigande där regeringen får rätt att besluta om allmän jakttid efter både älg och kronhjort så att det inte finns onödiga begränsningar i lagstiftningen om regeringen vid något tillfälle skulle vilja ompröva dagens älgförvaltning eller i vart fall ge möjlighet att prova jakt efter älg och kronhjort under allmän jakttid.

5 kap.

4 §

JRF avstyrker förslaget och anser istället att motsvarande formulering i dagens Jaktlag (1987:259) 32 § ska återtas och gälla även i den nya viltförvaltningslagen.

Enligt förslaget, där det först i efterhand går att avgöra om en jakt har bedrivits i enlighet med lagstiftningen eller inte, kommer jägarna ofrånkomligen att hamna i stora rättsosäkra situationer under jakten. Om en älgjägare släpper en hund som hittar en älg och befinner sig på rätt jaktmark i 30 minuter, för att sedan försvinna in på grannens mark och befinna sig där i 60 minuter, för att sedan återkomma in på rätt jaktområde hamnar jägaren i ett stort problem. Jägaren tillåts då inte fälla älgen förrän minst 31 minut har förflutit, eftersom jakten först då har befunnit sig huvudsakligen på eget jaktområde.

Ett annat problem är att själva jakten, per definition, blir otillåten om till exempel ett drev efter rådjur med en långsamt drivande hund försvinner in på grannmarken och befinner sig där längre än det befann sig på egen mark. Den som jagar vet att viltet är omöjligt att styra och även om en hundförare har en rejält tilltagen mark och släpper hunden långt ifrån en gräns är det omöjligt att säkerställa att viltet inte väljer att snabbt transportera sig in på annans mark och befinna sig där.

Sammantaget ser inte JRF att den föreslagna skrivningen är möjlig att applicera på praktisk jakt och det riskerar att väckas många frågor om jägarnas uppsåt eller oaktksamhet i samband med jakt med hund som, till stora delar, riskerar att hota den löshunds jakt som bedrivs i Sverige och som är klassificerad som ett immateriellt kulturarv.

7 §

JRF anser inte att det finns något behov av att definiera upp vilka jaktmetoder som inte får användas vid jakt. Det här späder ytterligare på JRF:s kritik mot de tveksamma definitionerna av jaktmetoder som återkommer senare i författningarna och det riskerar att skapa väldigt osäkra situationer för jägarna. JRF ser inga hinder mot att vissa jaktmedel eller tillbehör, till exempel motordrivna fordon, förbjuds eller begränsas från att användas vid jakt men anser inte att det behöver kompletteras med förbud mot jaktmetoder.

6 kap.

3 §

JRF tillstyrker förslaget. Det har länge funnits en osäkerhet kring tolkningen av den tidigare motsvarande paragrafen, där viltet behövde "anträffas" för att en avlivning skulle komma på tal. Det innebar att jägare inte fick förfölja eller söka upp sådant vilt vilket inte torde ha varit det ursprungliga syftet. Med denna formulering kan till exempel jägare rycka ut till sina egna jaktmarker för att avliva rävar med rävskabb eller andra sjuka eller skadade djur som upptäckts av någon annan än jägaren själv. JRF anser att detta styrker djurskyddet och skapar ett tydligare regelverk samtidigt som det inte inkräktar på vare sig jaktens säkerhet eller jakträtten.

4 § 5p.

JRF ser att denna skrivning riskerar att inkräkta på äganderätten om det används för frikostigt. I stora delar av Sverige finns numera lokala populationer av mufflonfår, som på vissa platser funnits under en betydande tid och på vissa platser har tillkommit under senare år. Det är väldigt ovanligt, såvitt JRF erfar, att personer fälls för illegalt utplanterande av vilt och således är det inte klarlagt hur dessa mufflonfår har kommit till platserna.

Eftersom mufflonfår inte finns naturligt i Sverige är dock alla mufflonfår som lever vilt vid något tillfälle antingen förrymda eller illegalt utsatta. Att en myndighet får ett fritt mandat att besluta om skydds jakt på dessa djur riskerar att drabba personer som inte bidragit till varken rymningen eller ett illegalt utsättande.

Förutom mufflonfår är även vildsvin en art som innefattas i den beskrivning som ges. Eftersom vildsvinen var utrotade i Sverige och inte har invandrat på egna ben är det också ett vilt "som har rymt eller satts ut illegalt", även om det vid något tillfälle har beslutats att vildsvinets ska tillåtas finnas. JRF ser att punkt 5 bör strykas alternativt begränsas till att endast gälla för till exempel nationalparker eller naturreservat där staten äger marken och där sådant vilt kan ställa till med stor skada.

7 kap.

1 §

JRF anser att det är viktigt att denna formulering harmonierar med den jakt som bedrivs i Sverige och inte medför att personer riskerar att hamna i rättsosäkra lägen. Till exempel bedrivs i dagsläget både klappjakt efter till exempel hare i slättlandskapen och jakt efter till exempel älg med drevkedja och vid dessa jakter deltar ofta många personer som inte själva är jägare med vapen men som ändå deltar aktivt vid jakten. JRF finner inte att det är rimligt att till exempel en make eller maka till en jägare, som vid något enstaka tillfälle är med och går i en drevkedja, ska behöva lösa statligt jaktkort för detta tillfälle. JRF kommer föreslå ett undantag för dessa människor i Viltförvaltningsförordningen men det är av stor vikt att detta resonemang också framgår och tydliggörs i Viltförvaltningslagen och propositionen.

10 kap.

1 §

JRF anser att paragrafen måste kompletteras med en möjlighet att även överklaga beslut enligt lagen i administrativ ordning. Enligt Århuskonventionen krävs inte att beslut ska kunna överklagas i domstol utan en överklagan i administrativ ordning, till exempel av kompetenta expertmyndigheter, är jämställt med överklagan i domstol. JRF anser det vara av yttersta vikt att begränsande internationella konventioner och direktiv som Sverige förbundit sig att följa ska implementeras minimalt och därmed leda till så få restriktioner och begränsningar som möjligt. Vidare ska de möjligheter till undantag eller olika prövning som medges möjliggöras i så stor utsträckning som möjligt.

Därför anser JRF att paragrafen måste kompletteras enligt följande: *Beslut enligt denna lag överklagas till allmän förvaltningsdomstol eller, om beslutet så anger, i administrativ ordning. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.*

2 §

JRF anser att paragrafen till fullo ska strykas. Miljöorganisationernas klagorätt är fastslagen enligt Århuskonventionen och behöver inte ytterligare förstärkas genom svensk lag eftersom det endast blir en dubbelreglering som skapar tveksamhet vid tolkning av de olika regelverken. JRF har noterat det systemhotande arbete som utförs av flera av dessa ideella föreningar i samband med beslut om jakt efter stora rovdjur och anser att sådant beteende, som innebär att demokratiskt fattade beslut fördröjs och försenas och skapar oerhörda kostnader för samhället, inte ska legitimeras i svensk lag.

3 §

JRF tycker det är av yttersta vikt att de beslut som fattas om jakt efter stora rovdjur, och andra tillhörande beslut, ska prioriteras och handläggas skyndsamt av samtliga rättsinstanser eller i den administrativa ordning som vi föreslagit ovan. Dagens regelverk, där skyndsamheten endast gäller Förvaltningsrätten, är inte tillräcklig och JRF ser positivt på att detta utökas. JRF föreslår att skrivningen ska kompletteras och istället lyda: *Mål om jakt på stora rovdjur och om fastställande av miniminivåer för stora rovdjur ska prioriteras och handläggas skyndsamt.*

4 §

JRF tillstyrker att beslut enligt lagen ska gälla omedelbart, även om de överklagas.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

18 kap.

16 § 2-3pp.

JRF tillstyrker förslagen som innebär en utökad sekretess för beslut som härrör till jakt med tanke på att de som förekommer i dessa beslut oftast är jägare och därmed innehar vapen, vilket gör att sekretessen bör likna den som finns för vapenägare.

Förslag till viltförvaltningsförordning

2 kap.

6 §

JRF har noterat att det på många ställen i Sverige finns älgskötselområden som under en lång tid inte når upp till de krav som sätts för avskjutning. I stora delar av södra Sverige väljer skötselområden att, flera år i rad, ställa in älgjakten eller bara jaga älgkalv för att möjliggöra en tillväxt i en svag population. Enligt regelverket bör dessa områden avregistreras men det kommer leda till sämre förvaltning eftersom den lokala förankringen minskar.

JRF anser att förvaltningen ska vara så lokal och obyråkratisk som möjligt och för att uppnå det måste regelverket i det här sammanhanget lättas upp. Därför tycker JRF att det ska framgå att det endast är vid bildandet av ett älgskötselområde som det ska finnas ett krav om en möjlig avskjutning om tio vuxna älgar (eller fem om det finns särskilda skäl). Om situationen under årens lopp förändras bör det inte automatiskt medföra att skötselområdets berättigande ska omprövas.

3 kap.

7 §

JRF vänder sig kraftigt emot användandet av begreppet "populationsreglerande jakt" som motiverats ovan. JRF anser inte att införandet av detta nya begrepp skapar bättre förutsättningar att bedriva jakt och det bidrar inte till förvaltningen på ett positivt sätt. Om de olika sorternas jakt ändå ska definieras anser JRF att definitionen bör förändras till "kvotbegränsad jakt" eller "kvotjakt".

8 §

I och med att vargen är flyttad i både Bernkonventionen och EU:s Art- och habitatdirektiv ska det möjliggöras enklare förvaltning av vargpopulationen jämfört med tidigare. JRF noterar att det skett en uppluckring vilket är positivt och vill därmed också tydliggöra att JRF anser att regelverket för jakt alltid bör vara så enkelt som möjligt i förhållande till

tvingande internationella direktiv och konventioner. Därför uppmanar JRF regeringen att säkerställa att det i 8 § föreslagna regelverket är just en minimiimplementering av de internationella regelverk som Sverige är bundna att följa.

13 §

JRF anser att jakt efter lodjur behöver få utföras under en längre period för att möjliggöra jakt då förhållandena är som bäst, vilket kan infalla under korta perioder vid flera tillfällen under ett jaktår. Därför anser JRF att jakttiden efter lodjur ska inledas senast 1 februari då det fortfarande är goda förutsättningar till spårnö i hela Sverige. Jakten ska kunna fortsätta till den 31 mars respektive 15 april, beroende på var i landet man befinner sig, i samma ordning som nu gäller.

14 §

JRF anser att jakttiden för varg bör förlängas och inledas den 1 eller 16 december utifrån vad som är mest lämpligt baserat på jaktidsramarna. På detta vis möjliggörs jakt under en längre period och det kommer medföra att måluppfyllnaden är bättre och jakten kan bedrivas när förutsättningarna är som mest lämpliga under jaktperioden.

18 §

JRF anser att jakten efter säl bör genomföras som "kvotbegränsad jakt" eller "kvotjakt" utifrån samma resonemang som förbundet framfört vid flera tillfällen ovan.

4 kap.

1 § 3 p.

JRF anser att det är positivt att det tydliggörs att den som riskerar att drabbas av skada behöver redogöra för vilka åtgärder som utförts inom ramen för annan jakt för att begränsa eller förhindra skadan. För att befintliga jaktformer, jakttider och jaktmedel ska kunna utvecklas och förändras måste det finnas en tydlig beskrivning av problemet och om detta systematiseras på det föreslagna viset kommer det på sikt kunna leda till bättre anpassat regel- och ramverk för jaktens utförande och därigenom mindre behov av skyddsjakt.

7 §

Det förekommer flera gånger varje år att även örnar angriper både boskap och jakthundar, men i dagsläget är den som äger tamdjuren inte berättigad att skydda dem. JRF har flera gånger under årens lopp påpekat att även "örn" behöver införas i den tidigare gällande Jaktförordningen § 28 och nu behöver det säkerställas att den införs i motsvarande bestämmelse i den nya Viltförvaltningsförordningen. JRF vill särskilt poängtera att det inte ska begränsas till att gälla kungsörn utan även havsörn, eller för den delen andra tillfälligt förekommande örnar i Sverige (både kejsarörn och skrikörn förekommer då och då i landet), eftersom det i situationen kan vara svårt att avgöra vilken art det är som utför angreppet.

7 § 3 p.

JRF anser att det föreslagna regelverket behöver förändras för att möjliggöra att rovdjur får fällas även om djuret inte befinner sig "inom" inhägnat område. JRF anser att det ska räcka att rovdjuret befinner sig "vid" inhägnat område, på samma sätt som finns på flera andra ställen i bestämmelserna för skydds jakt. Det ska inte spela någon roll om en varg har tagit sig på insidan av stängslet eller befinner sig precis utanför för att det ska finnas möjlighet att fälla vargen.

8 § 1 p.

JRF avstyrker att det endast är hundar som används i jaktlag som är föremål för skydd enligt den föreslagna paragrafen. Dels är begreppet "jaktlag" i sig odefinierat och det förekommer i Sverige i dag många olika definitioner av jaktlag och många olika sätt att bedriva jakt i grupp och dels är det orimligt att det endast är vid dessa fall som någon annan får skydda jakthunden. Det är för JRF självklart att lydelsen i punkten ska vara: *hund som används vid jakt*.

9 §

JRF anser att skydds jakt på enskilda initiativ enligt 7 § inom nationalparker inte endast ska vara tillåten för att förhindra angrepp på ren utan även måste gälla andra tamdjur också. Om till exempel en jakthund kommer in i en nationalpark under jakt måste ägaren, eller någon annan som agerar på ägarens uppdrag eller som kan antas ha ägarens tillåtelse om ägaren hade kunnat tillfrågas, tillåtas skydda hunden.

9 §

JRF noterar ett korrekturfel där orden "Länsstyrelsens rätt att genomföra åtgärder för att motverka skador av visst vilt" bör vara en mellanrubrik.

10 §

JRF ser att det finns en överhängande risk för att detta inkräktar på äganderättsliga grundprinciper och att det inte är lämpligt att länsstyrelserna får så långt gående rättigheter att verka på andras fastigheter. JRF anser att de åtgärder som eventuellt kan avses endast bör få utföras efter att fastighetsägaren har informerats om det och att en sådan informationsplikt måste föras in i förordningen.

11 §

JRF är tveksamma till att Naturvårdsverket ges ett väldigt fritt utrymme att utforma föreskrifter kring skydds jakt på stora rovdjur utan att det närmare definieras vad dessa föreskrifter får innehålla eller i vilken riktning de ska meddelas. Det behöver tydliggöras inom vilka områden som Naturvårdsverket får meddela ytterligare föreskrifter.

5 kap.

8 §

Jakt efter kronhjort och älg sker oftast inom ramen för skötselområden eller, för älg, genom områden för tilldelnings- (nuvarande licens-) områden. I dessa områden sker rapportering från jaktledarna regelmässigt till skötselområdet som, vid slutet av jaktsäsongen. Att införa detta krav för jaktledaren, som normalt inte är den som står för den praktiska rapporteringen, skapar en osäker rättssituation. JRF ser att det behöver tydliggöras att jaktledare som fullgjort sin rapporteringsplikt på annat sätt, till exempel genom att rapportera i de system som respektive skötselområde har angett, har fullgjort sin plikt enligt viltförvaltningsförordningen.

9 §

JRF avstyrker att rapporteringsplikten vid populationsreglerande, eller den jaktform som framgent kommer motsvarande populationsreglerande, jakt ska innebära att jägaren har en timme på sig att rapportera dödandet eller påskjutningen till länsstyrelsen. Jakt efter dessa djur bedrivs ofta i otillgängliga områden och det kan vara bekymmersamt, i synnerhet vid en påskjutning där jägaren kanske inte kan lämna skogen, att fullgöra rapporteringsplikten. JRF anser att jägarens rapporteringsplikt ska innebära att jägaren ska rapportera när denne dödat eller påskjutit ett stort rovdjur utan dröjsmål och senast samma dag som jakten ägt rum.

7 kap.

6 § 5 p.

JRF har i andra sammanhang noterat att det inte är tillåtet att transportera fällda rådjur med motordrivet fordon i terräng. Det innebär att en jägare som fällt flera djur, till exempel vildsvin, hjort och rådjur, får åka ut och hämta vildsvin och hjort men inte får ta med sig rådjuret vid transporten av de andra fällda djuren. Det är orimligt och kan lösas genom att ett särskilt undantag skrivs in i syfte att även rådjur kan hämtas med motordrivet fordon i terräng, antingen genom en ändring i terrängkörningsförordningen eller ett särskilt undantag i viltförvaltningsförordningen. Alternativet är att det tydliggörs att allt vilt får transporteras i motordrivet fordon i terräng om transporten sker i samband med annan tillåten transport.

8 kap.

1 §

JRF avstyrker att ordet "jaktprov" införs som ett undantag där hundar får användas trots reglerna i lagen om tillsyn över hundar och katter. JRF anser att jakt och jaktträning är tillräckligt för att medge de undantag som behövs, och skillnaden mellan jaktträning och jaktprov endast är administrativ och inte praktisk. Alla de jaktprov som utförs på levande vilt är inom ramen för antingen jakt (om viltet fälls eller det finns syfte att fälla det) eller

jaktränning (om det saknas syfte att fälla viltet). Att göra ett tillägg om jaktprov skapar endast begreppsförvirring och bidrar inte till tydligheten i lagstiftningen.

JRF har noterat en lucka i regelverket för de personer som har hundar vars syfte är att apportera dött eller skadat vilt. Dessa hundar får, enligt de tider som anges i bilaga 6, inte tränas lösa under tider på året när sådan träning är lämplig, alltså vår om sommar.

Grundregeln är ju att hundar inte ska befinna sig lösa i marker där det finns eller kan finnas vilt för att inte störa viltet under vissa perioder, och den grundregeln delar JRF till fullo. Den träning som utförs med till exempel apportrande hundar som apporterar redan dött vilt eller träningsapporter (dummys) kan dock utföras utan att vilt ofredas genom att platsen för träningen väljs med omsorg. Det går också att ställa höga krav på föraren, i likhet med de som redan ställs i lagen om tillsyn över hundar och katter, där det anges att hundar ska hållas under sådan tillsyn att de hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt.

JRF förordar att ett undantag för träning av dessa hundar skrivs in, antingen i 8 kap. 1 § eller i bilaga 6. Undantaget ska medge träning av dessa hundar utan att särskilt undantagstillstånd söks hos myndigheterna. I dagsläget hanteras ansökningarna om undantag av länsstyrelserna som ger olika besked i frågan vilket skapar osäkerhet och olika behandling beroende på var i landet man befinner sig. En formulering skulle kunna utformas ungefär som följande: *Trots de tider som anges i bilaga 6 får hund användas vid all jakt för spårning eller apportering av skadat eller dödat vilt samt vid träning av sådana hundar som apporterar dött vilt eller attrapper, om det kan ske utan att levande vilt utsätts för onödiga påfrestningar och om hunden står under sådan tillsyn att de hindras från att ofreda vilt.*

11 kap.

4 §

JRF anser att vargen i Sverige, om den över huvud taget ska finnas, måste kunna klara sig på egen hand. Att söva och flytta vargar är onaturligt och enligt JRF är det inte överensstämmande med syftet i EU:s Art- och habitatdirektiv. JRF anser att sådana åtgärder inte ska tillåtas. Om sådana åtgärder ändå tillåts anser JRF att det inte räcker att markägaren och jakträttshavaren ska underrättas om sådana åtgärder utan de måste lämna sina tillstånd för att det ska få utföras.

6 §

JRF läser paragrafen som att den även medger utsättning av uppfödd varg i frihet och det vänder sig JRF emot. JRF anser att varg inte bör sättas ut eller flyttas, men om så sker är det av yttersta vikt att det inte är vargar som är uppfödda i djurpark som sätts ut. Det skapar en vargpopulation som är helt onaturlig och som understöds endast av mänskliga åtgärder vilket inte är syftet i de internationella direktiv och konventioner som till stor del styr viltförvaltningen. JRF anser att det behöver tydliggöras i paragrafen att det endast avser utsättning av varg som fångats på annan plats. Vidare anser JRF att det inte bara bör

vara jakträttshavaren utan att det även här bör vara både fastighetsägaren och jakträttshavaren som ska ge sina medgivanden till denna åtgärd.

12 kap.

13 § 3 p.

JRF anser att sammansättningen av viltförvaltningsdelegationerna bör förändras. I stället för en ledamot som representerar jakt- och viltförvaltningsintresset och två ledamöter som representerar naturvårdsintresset bör förhållandet vara det motsatta. Det ter sig för JRF svårförståeligt att en delegation, som av sin natur och till sin funktion ska verka i frågor som rör viltförvaltning, har en lägre representation från jakt- och viltförvaltningsintresset än för det bredare och mer diffusa naturvårdsintresset.

Man kan därtill lägga en ledamot som representerar friluftsintrasset och en ledamot som representerar natur- och ekoturismföretagen, så blir förhållandet än mer skevt. Om syftet med viltförvaltningsdelegationerna verkligen att ge bra underlag för viltförvaltningen behöver krafttag tas för att säkerställa att det i delegationerna finns kompetens och tillräcklig representation från jaktliga intresser för att bidra till bra underlag inför beslut.

Andra parter med närliggande intressen till jakten är till exempel representanter för ägare och brukare av jordbruksmark och skogsnäringen, men den stora skillnaden mellan dem och jakt- och viltförvaltningsintresset är att de representerar vinstdrivande näringar och därmed inte fyller samma roll som en representant för ett intresse vars syfte inte nödvändigtvis är vinstdrivande.

15 §

JRF anser att det behöver tydliggöras i förordningen att ersättare som närvarar vid mötet också är berättigade till samma ersättning som ordinarie ledamöter. I och med att ledamöter från jakt- och viltvårdsintresset till stor del deltar på sin fritid är det ett bekymmer att ersättarna inte får ersättning eftersom det innebär att de inte i samma utsträckning kan delta och när de då behöver tjänstgöra är de inte lika insatta i de ämnen som diskuteras.

JRF har vid undersökningar med representanter för jakt- och viltvårdsintresset runt om i landet noterat att det finns stora skillnader mellan hur de olika länsstyrelserna behandlar ersättare. I vissa fall saknar de helt närvarorätt förutom när de tjänstgör men i vissa fall har de både närvaro- och yttranderätt. Att i förordningen tydliggöra att de har rätt till ersättning när de närvarar skapar en tydlighet för de olika länsstyrelserna att förhålla sig till.

13 kap.

1 §

JRF avstyrker att viltförvaltningsavgiften höjs till 490 kr. Redan i dag är jakten unik som fritidssysselsättning som betalar en avgift för att få rätten att över huvud taget utföra sitt intresse. Att intresset dessutom är till stor nytta för allmänheten, och inte bara för jägarna, gör systemet än mer konstigt. Trots det kan JRF acceptera att det finns en viltförvaltningsavgift och vet att den är accepterad hos stora delar av jägarkåren. JRF anser inte att viltförvaltningsavgiften bör höjas från nuvarande belopp om 400 kr.

1 § 4 p.

JRF har tidigare resonerat kring behovet av att tydliggöra vem som måste betala viltförvaltningsavgiften. Det kan finnas personer som deltar vid jakt vid enstaka tillfällen men som själva inte avser döda djur, till exempel drevfolk eller apportörerande hundförare. Att dessa behöver betala viltförvaltningsavgift tycker JRF är felaktigt och därför behöver ytterligare undantag föras in ibland de som inte behöver betala viltförvaltningsavgiften.

JRF föreslår att det i paragrafens sista mening förändras genom att ordet "och" byts till ordet "eller". Det innebär alltså att den person som, vid jaktårets början, antingen är under 18 år eller vid samma tidpunkt inte har tillstånd att inneha skjutvapen för jaktändamål, och som endast bedriver jakt med skjutvapen, inte behöver betala viltförvaltningsavgiften. Den som däremot är över 18 år men som endast bedriver jakt med fångstmedel ska då betala viltförvaltningsavgiften men den som inte har tillstånd att inneha skjutvapen för jakt och som inte bedriver jakt med fångstmedel behöver inte betala avgiften – även om denna deltar vid jakt.

15 kap.

1 §

JRF anser att det i denna paragraf, eller i en ytterligare paragraf, behöver tydliggöras att det i Viltförvaltningslagen finns bestämmelser om överklagande av vissa beslut om jakt i administrativ ordning, i enlighet med vad JRF har förordat tidigare och som är uttryckligen tillåtet enligt Århuskonventionen.

2 §

JRF vill att det läggs till att dessa mål ska prioriteras genom att det anges att mål om jakt på unionsrättsligt skyddade viltarter ska prioriteras och handläggas skyndsamt.

4 §

JRF anser att beslut om jakt även efter björn och lodjur ska kunna ändras av den myndighet som har meddelat det som första instans, även om ärendet överklagats. JRF ser att det kan förenkla och snabba på processer om överklagande och beslut om jakt på ett sätt som är av yttersta vikt när dessa beslut fattas och olika organisationer medvetet förhalar och obstruerar besluten genom överklagandeprocesser.

Bilaga 1

Vaktjakt och smygjakt

JRF anser att de två definitionerna bör strykas helt och att det bör vara upp till rättstillämpningen att definiera jaktformerna om behov uppstår. Den definition som ges lämnar mycket i övrigt att önska och i den praktiska jakten bedrivs både smyg- och vaktjakt vid samma jakttillfälle i olika omgångar. Det är också vanligt att flera jägare bedriver smyg- och vaktjakt samtidigt i angränsande områden och det är oklart vad det medför om viltet sätts i rörelse som en följd av de åtgärder som jägaren vidtar (till exempel att viltet upptäcker den smygande jägaren) och vad det medför för juridiska risker för jägare i närområdet.

Ett annat exempel är lockjakt som till exempel är vanligt efter rådjur och älg. Enligt olika bestämmelser får dessa arter vid vissa tidpunkter endast jagas genom smyg- och vaktjakt, vilket är väl etablerat och vitt accepterat hos jägarkåren. Under denna period, till exempel under timmen efter solens nedgång, ägnar sig dock många jägare åt lockjakt. Vid lockjakt vidtar ju jägaren i allra högsta grad åtgärder för att sätta viltet i rörelse – nämligen lockljud som syftar till att få viltet att röra sig mot jägaren. De definitioner som här nämns skapar en situation där detta inte skulle vara tillåtet vilket inte JRF kan acceptera.

JRF ser inte att lösningen i det här fallet är att söka definiera om jaktformerna eller definiera ytterligare jaktformer (till exempel lockjakt) utan att i stället stryka definitionerna och låta övriga bestämmelser i jaktlagstiftningen kring till exempel användande av hund, samt den allmänna rättstillämpningen, sätta normen för vad som är tillåtet.

Bilaga 5

Del b

JRF vänder sig emot formuleringen i den andra strecksatsen, där man belägger båtar som framförs med en högre hastighet än fem kilometer i timmen med förbud att använda vid jakt. JRF ser absolut att normala roddbåtar kan framföras fortare än detta och förstår inte varför det finns ett behov av att förbjuda jakt från dem vid de förhållandena vid jakt efter fågel. Det skapar en onödig gränsdragningsproblematik om jägaren tvingas belägga vilken fart denna har haft när skottet lossats och riskerar att sätta jägare i oerhört svåra juridiska situationer.

JRF anser att denna formulering bör strykas och att samma formulering som gäller för fångst eller dödande av unionsrättsligt skyddade däggdjur ska gälla även för fåglar. Alltså att dödande av fåglar inte får ske från flygplan eller motorfordon i rörelse.

**JÄGARNAS
RIKSFÖRBUND**

Jägarnas Riksförbund

Jens Gustafsson
Riksviltvårdskonsulent

Jägarnas Riksförbund

Solveig Larsson
Förbundsordförande